

2. Wydział Informacji Sądowej

Problematyka i zagadnienia związane z pracą Wydziału Informacji Sądowej wskazują, że realizacja jego zadań przebiega wielopłaszczyznowo, a zasadnicza funkcja Wydziału, jaką jest przygotowywanie i udzielanie szeroko pojętej informacji o funkcjonowaniu Sądu i jego organów, jest tylko wąskim spektrum na tle całokształtu pracy Wydziału.

Największą grupę załatwianych przez Wydział spraw stanowią wnioski o udzielenie informacji publicznej. Najczęściej zainteresowani domagają się dostępu do najnowszych orzeczeń Sądu, wydawanych w sprawach podatkowych, w sprawach z zakresu prawa budowlanego i ochrony środowiska. Zainteresowaniem cieszy się także orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, obejmujące sprawy sprzed zmiany struktury sądownictwa administracyjnego, których akta znajdują się w dyspozycji WSA w Warszawie.

Stosunkowo dużą liczbę tworzą skargi kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie oraz różnego rodzaju inne wnioski i petycje. Tych jest znacznie mniej, niż wniosków o dostęp do informacji publicznej, ale zawarta w nich problematyka jest na tyle zróżnicowana, że trudno w sposób usystematyzowany przedstawić ją całościowo w zestawieniach tematycznych. Dlatego też w dalszej części prezentowane są najczęściej pojawiające się skargi, wnioski, petycje.

I tak, w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz.1198 ze zm.), w 2007 r. wpłynęło ogółem 1.179 wniosków, w tym 951 wniosków o wydanie kopii orzeczenia. Poprzez udzielenie informacji załatwiono 315 wniosków, natomiast 863 załatwionych zostało poprzez wydanie kopii orzeczenia sądowego. Podkreślić jednak należy, iż szereg wniosków o wydanie kopii orzeczenia, zawiera prośbę o udostępnienie od kilkunastu do kilkudziesięciu orzeczeń, co nie znajduje odzwierciedlenia w powyższych danych statystycznych.

W jednej sprawie odmówiono udzielenia informacji publicznej, wydając decyzję administracyjną.

Z kolei, w trybie skargowo-wnioskowym oraz w wyniku petycji, Wydział realizował sprawy następujące:

- prośby kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o interwencję w sprawach nienależących do właściwości tego Sądu;
- skargi na niedoręczenie przez Sąd z urzędu odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, wynikające w przeważającej mierze z nieznajomości, bądź niezrozumienia treści art. 141 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.);
- skargi dotyczące procedury przyznawania prawa pomocy;
- skargi dotyczące kwestii ograniczenia dostępu do Sądu poprzez przymus adwokacki;
- skargi związane z przekazaniem spraw do innego wydziału orzeczniczego w związku ze zmianą właściwości (należy podnieść, iż większość skarg związana była z przekazaniem spraw do orzekania w Wydziale Zamiejscowym w Radomiu, który rozpoczął działalność orzeczniczą od 1 stycznia 2007 r.;
- skargi na pracowników Sądu (skargi te związane były głównie z odmową udostępnienia akt sądowoadministracyjnych przez pracowników czytelnikowi akt i wynikały z nieznajomości przepisów, regulujących zasady dostępu do akt sprawy);
- skargi dotyczące nieprawidłowości w działaniu Sądu;
- skargi na sędziów (Przewodniczących Wydziałów);
- skargi na składy sędziowskie (składy orzekające);
- skargi na nierespektowanie orzeczeń sądowych przez organy administracji publicznej;
- skargi dotyczące rozbieżności w orzecznictwie sądowym;
- żądania wydania odpisów lub kserokopii dokumentów z akt administracyjnych, sądowoadministracyjnych i innych zbiorów tworzonych i gromadzonych przez Sąd;
- wnioski kierowane bezpośrednio do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie o spowodowanie zmiany orzeczenia Sądu, jak również o objęcie nadzorem prowadzonego postępowania w sprawie;
- wnioski o wyłączenie sędziów;
- wnioski o przyspieszenie rozpatrywania spraw;
- wnioski o udzielenie informacji, na jakim etapie znajduje się postępowanie sądowoadministracyjne w sprawie;
- wnioski o skierowanie sprawy do Prokuratury;

- wnioski o przekazanie spraw do innego Sądu;
- prośby o udzielenie porady prawnej.

Liczbowo kształtowało się to następująco:

1. ilość pism wniesionych bezpośrednio do Sądu: 348,
2. ilość pism przekazanych do Sądu według właściwości z innych organów 16,
3. ilość pism przekazanych z innych komórek Sądu: 194,
4. ilość interwencji posłów i senatorów: 2,
5. ilość pism, stanowiących zapytanie o informację o stanie spraw sądowoadministracyjnych: 77,
6. ilość skarg na wadliwe rozstrzygnięcia Sądu: 33,
7. ilość skarg na wadliwe postępowanie sądowe: 36,
8. ilość skarg dotyczących sposobu i kultury prowadzenia rozpraw: 2,
9. ilość skarg na przewlekłe postępowanie sądowe: 11,
10. ilość skarg na opóźnienia w doręczaniu odpisów orzeczeń: 5 (w tym 3 skargi dotyczące doręczania odpisu wyroku oddalającego skargę),
11. ilość skarg na pracowników sekretariatów lub innych pracowników administracyjnych Sądu: 7,
12. ilość skarg na pełnomocników, ustanowionych w ramach prawa pomocy: 6,
13. ilość skarg dotyczących działalności sądów powszechnych i orzeczeń przez te sądy wydanych: 1,
14. ilość skarg nieprzekazanych do procesowego załatwienia, a dotyczących działań administracji publicznej: 4.

Funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach – udzielał na bieżąco, bezpośrednio w Sekretariacie oraz drogą telefoniczną, informacji o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał wątpliwości, co do właściwości Sądu i ustawowych środków zaskarżenia orzeczenia.

Średnio, w skali miesiąca, pracownicy Wydziału udzielali około 675 informacji bezpośrednio interesantom i około 3.850 informacji drogą telefoniczną.

Sekretariat Informacji o Sprawach (czytelnia akt) udostępnia do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom, organom administracji publicznej, prokuratorom i funkcjonariuszom Policji.

W 2007 r. udostępniono ogółem 6.326 teczek akt sądowoadministracyjnych.

Wartości te kształtowały się następująco w poszczególnych miesiącach:

- w styczniu: 578
- w lutym: 507
- w marcu: 617
- w kwietniu: 430
- w maju: 488
- w czerwcu: 463
- w lipcu: 564
- w sierpniu: 479
- we wrześniu: 522
- w październiku: 641
- w listopadzie: 595
- w grudniu: 442

Kontynuowano w minionym roku zasadę, iż w przypadku zasadniczych wątpliwości co do udostępnienia akt, zgodę na ich przejrzanie wydaje Przewodniczący właściwego Wydziału Orzeczniczego. Przewodniczący Wydziału decyduje także o udostępnieniu akt lub zbioru orzeczeń, gdy z wnioskiem występują pracownicy naukowcy lub studenci.

W 2007 roku Wydział Informacji Sądowej organizował szkolenia i spotkania informacyjne związane z obsługą stale rozwijanej aplikacji OSO i nowego modułu Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych. Ponadto pracownicy Sądu mogli skorzystać ze szkoleń związanych z obsługą programów informacji prawnej (LEX, POLONICA, LEGALIS), wykorzystywanych w WSA w Warszawie.

Realizując obowiązki wynikające z § 14 Zarządzenia Nr 9 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych i udostępniania orzeczeń przez Internet – Wydział dokonał anonimizacji i zatwierdził do publikacji w Internecie 525 orzeczeń kończących postępowania.

W miesiącu grudniu 2007 r. pracownicy Wydziału Informacji Sądowej uczestniczyli w warsztatach z zakresu profesjonalnej obsługi interesanta w Sądzie - pod kierunkiem psychologa - trenera, Pani Moniki Klonowskiej.

W dniu 26 listopada 2007 r. dwóch pracowników Wydziału wzięło udział w szkoleniu: „Dostęp do informacji publicznej – praktyka stosowania przepisów”, zorganizowanym przez Centrum Szkoleniowe Informacja Publiczna.

Wydział nadzorował pracę programów wspomagających funkcjonowanie Sądu, prowadził szkolenia stanowiskowe dla nowych pracowników, uczestniczył w rozwiązywaniu problemów eksploatacyjnych dla tych aplikacji.

Niezależnie od powyższego, Wydział nadzorował również funkcjonowanie strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Warszawie, poprzez publikację i aktualizację informacji związanych z funkcjonowaniem Sądu, zmianami w przepisach prawa wpływającymi na postępowanie sądowe, zamieszczając orzeczenia sądowe, które były przedmiotem szczególnego zainteresowania opinii publicznej. Strony BIP WSA w Warszawie zawierają również informacje teledadresowe Sądu, dotyczące struktury organizacyjnej i przetargów organizowanych przez WSA w Warszawie.

Wydział Informacji Sądowej przygotowywał i koordynował prace Zespołu Kwalifikacyjnego orzeczeń Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W 2007 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu. W wyniku jego prac do publikacji w zbiorze urzędowym zakwalifikowanych zostało 13 orzeczeń, a do elektronicznej bazy danych (OBO) skierowano 35 tez. Natomiast do głosowania zatwierdzonych zostało 5 wyroków.

Przez Wydział prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała, jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego, omawiała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu. Wielokrotnie wypowiadała się w programach telewizyjnych oraz na łamach innych mediów na temat spraw rozpoznawanych przez Sąd, które wzbudzały zainteresowanie opinii publicznej.

Warto dodać, że praca Wydziału Informacji Sądowej obejmuje także opracowywanie wszelkich analiz i danych statystycznych, informacji bieżących z działalności Sądu oraz niniejszej, tworzonej corocznie Informacji, będącej efektem współpracy wszystkich Wydziałów Orzeczniczych Sądu, a w szczególności Przewodniczących Wydziałów i orzekających w nich Sędziów, w tym zwłaszcza Sędziów, będących autorami informacji z zakresu spraw danego rodzaju.